

TT
10.11.2006

T.C.
MILLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Hukuk Müşavirliği

Sayı : B.08.0.HUM.0.00.00.00-2006-200-11-4605/37699
Konu : 1. Savunma

ANKARA YEDİNCİ İDARE MAHKEMESİ BAŞKANLIĞINA

ESAS NO: 2006/1745

CEVAP VEREN (DAVALI) : Milli Eğitim Bakanlığı
KARŞI TARAF (DAVACI) : Üniversite Konseyleri Derneği
VEKİLİ : Av. Bilgütay H. Durna
Şehit Muhtar Cad. Zaman Apt. No:47/6

Taksim-İSTANBUL

DAVA : İptal
TEBLİĞİN KONUSU : Davaya karşı birinci savunmamızdır.

AÇIKLAMALAR : Davacı, Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı'nın 05.05.2006 tarih ve B.08.0.TTK.0.01.01.02/004556 sayılı, "Fen Bilgisi/Fen ve Teknoloji" ile "Biyoloji" dersleri öğretim programlarında ve ders kitaplarında "evrim kuramı"nın bilimsel yönlerinin kapsamlı olarak ele alınması ve "yaratılış görüşü" nün tamamen çıkarılması yönündeki 03.03.2006 tarih ve 995 sayılı başvurusunun reddine ilişkin işlemin iptali talebiyle dava açmıştır.

SAVUNMALARIMIZ :

Dava konusu edilen işlem ile davacı dernek arasında doğrudan veya dolaylı bir menfaat ilişkisi bulunmamaktadır. Bu durumda ortada menfaat ihlalinin söz edilemeyeceğinden davacı tüzel kişi tarafından açılan davanın 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 14.maddesinin yollamada bulunduğu 15/1-b maddesi uyarınca işin esasına girilmeden ehliyet yönünden reddini talep etmekteyiz.

Söz konusu dava dilekçesinde;

1. Fen Bilgisi, Fen ve Teknoloji ile Biyoloji dersi öğretim programlarında ve ders kitaplarında "Evrin Teorisi" nin bilimsel yönlerinin kapsamlı olarak ele alınmadığı,
2. "Yaratılış Görüşü" nün programdan tamamen çıkartılması gerektiği,
3. Evrim Teorisi'nin ve Yaratılış Görüşü'nün program ve ders kitaplarında işleniş şeklinin Anayasa' nin ve Millî Eğitim Temel Kanunu'nün ilgili maddelerine uygun olmadığı,
4. Yaratılış Görüşü'nün temel ilkelerden olan Laiklik ilkesi ile Çağdaş Bilim ve Eğitim kıstasları gereği fen ve biyoloji eğitiminde yer almaması gerektiği, iddia edilmektedir.

1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun;

5. Maddesinde; "Millî eğitim hizmeti, Türk vatandaşlarının istek ve kabiliyetleri ile **Türk toplumunun ihtiyaçlarına göre düzenlenir.**",

23/1 maddesinde; "Her Türk çocuğuna iyi bir vatandaş olmak için gerekli temel bilgi, beceri, davranış ve alışkanlıkları kazandırmak, onu **millî ahlak anlayışına** uygun olarak yetiştirmek",

28/1 maddesinde; "Bütün öğrencilere ortaöğretim seviyesinde **asgari ortak bir genel kültür** vermek suretiyle onları kişi ve toplum sorunlarını tanımak, kazandırmaktır."

28/2 maddesinde; "Öğrencilerin, çeşitli program ve okullarla ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde ve doğrultusunda yüksek öğretime veya hem mesleğe hem de yükseköğretime veya hayata veya iş alanlarına hazırlamaktır."

ifadelerine yer verilmiştir.

Avrupa Birliđi ve geliřmiř űlkelerin ilköđretim ve ortaöđretim seviyesindeki programlarına bakıldıđında; genelde ilköđretim seviyesinde Evrim Teorisi'ne yönelik konuların ya basit düzeyde yer verildiđi veya hiç yer verilmediđi; ancak ortaöđretim düzeyinde konunun daha detaylı iřlendiđi görűlmektedir.

Ülkemizde űniversitelerin öđretmen yetiřtiren bölűmlerinin programlarına bakıldıđında bu fakűltelerin ilköđretim kurumlarına fen bilgisi öđretmeni yetiřtiren programlarında Evrim Teorisi ile ilgili bir derse veya konuya genelde yer verilmediđi görűlmektedir. (Ek - 1). Ancak ortaöđretim kurumlarına öđretmen yetiřtiren programlarda ise seřmeli veya zorunlu olarak bu derse yer verildiđi görűlmektedir. (Ek -2)

2000 yılında uygulamaya konulan fen bilgisi dersi öğretim programı ile 2005 yılında kabul edilen 6-8 Fen ve Teknoloji dersi öğretim programındaki Evrim Teorisi ile ilgili konular karşılaştırıldığında konu ağırlığı yönünden bir farklılığın olmadığı görűlmektedir. (Ek -3).

1985 yılında yürűrlükte olan lise 1 Biyoloji dersi öđretim programındaki "Hayatın Bařlangıcı ile ilgili Görűřler" bölümündeki Evrim Teorisi'ne ayrılan kısımla, 1997 yılında uygulamaya konulan ve halen uygulamada bulunan lise 3 Biyoloji programının aynı bölümde Evrim Teorisi'ne ayrılan kısım eřdeđer olduđu görűlmektedir. (Ek-4). Ancak lise 1 programında daha geniř yer verilen "Yaratılıř Görűřü" lise 3 űncü sınıfta küçük bir paragraf řeklinde yer almıřtır.

Yıllara göre ÖSS' deki fen bilimleri soruları arasında biyoloji konularına ayrılan bölümdeki Evrim Teorisi ile ilgili sorulara bakıldığında; Biyolojiden genelde 2006 yılına kadar 11 soruya karşılık 1 sorunun Evrim Teorisi ile ilgili olduğu bazen de bu konuda soruya yer verilmediği görűlmektedir.

Literatűrlere bakıldıđında;

Bilim, tarafsız gözlem ve deneylerle elde edilen düzenli bilgi birikimidir.

Hipotez, bilim adamı tarafından problemin çözümine yönelik ortaya konulan geçiçi çözümdür.

Teori, sürekli olarak kanıtlarla desteklenebilen hipotezdir. Görűř; bir olay, varlık veya düşünce üzerinde varılan yargı, fikirdir. Hayatın bařlangıcı ile ilgili bilim adamlarının görűřlerine yer verilmektedir. Bu arada hayatın bařlangıcı ile ilgili çok deđiřik görűřler ileri sürűlmekte ve her görűř sahibi kendi görűřünü açıklamakta ve bu görűřlerle ilgili bilgi ve belgeler toplamaktadır. Bizimde görevimiz bu konuyla ilgili görűřleri savunmadan öđrencilere intikal ettirmektir. Bu konunun laiklikle hiç bir ilgisi yoktur.

Diđer taraftan Darwin Teorisi'ne yönelik çeşitli űlkelerde bilimsel toplantılar yapılmaktadır. Bu toplantılarda bu teorinin bilimsel olup olmadığı tartişıldığı gibi bu teori karşıtı olan görűřler de tartişılmaktadır. Bu bağlamda merkezi Amerika Birleřik Devletleri Washington eyaletinin Seattie şehrinde bulunan "Discovery institute" de yüzlerce bilim adamının katılımıyla yapılan bilimsel bir toplantı sonucunda "Darwinizm'e Bilimsel Bir İtiraz" bildirgesi yayımlanmıştır. (Ek-5)

Yıllarca bilimsel bulgu olarak kaynaklarda yer alan bilgilerin teknolojideki hızlı gelişim ve değişimin bilimsel çalışmalara aktarılması sonucu bilimsel teknik ve bulguların da eskiyebileceği ortaya konulmuştur. Örneđin; Fen Bilgisi kitaplarında yıllarca gezegen olarak yer alan Plűton'un "Uluslararası Astronomi Birliđi"nin 26. Genel Kurulu toplantısı sonucunda düzenlenen bildirmede gezegen olmadığı; ancak "Cüce Gezegen" olduğuna karar verilmiştir. (Ek-6).

Yukarı daki açıklamalar doğrultusunda dava dilekçesindeki iddialar irdelendiğinde;

1. İlköğretim okullarının 8 inci sınıflarında okutulan Fen Bilgisi dersi öğretim programı ve önűmüzdeki yıllarda bu sınıflarda okutulacak Fen ve Teknoloji dersi öğretim programında da Evrim Teorisi'ne yer verilmiştir. Bu öğrenim seviyesinde kanunda da belirtildiği gibi öğrencinin bazı kavramlar hakkında ön bilgilere sahip olması amaçlanmaktadır. Yükseköđretim kurumlarının Fen Bilgisi Öđretmenliđi Programlarında bu teoriye yeterince yer verilmediği dikkate alındığında ilköğretim seviyesinde esasında hiç yer verilmemesi gerekirken daha fazla yer verildiği ortaya çıkmaktadır. Diđer taraftan gerek önceki programda gerekse yeni Fen ve Teknoloji dersi programında Yaratılış Görűřü ile ilgili bir başlık bulunmadığı gibi bu konuyla ilgili herhangi bir anlatıma da yer verilmemiştir.

2. Ortaöđretim kurumlarında okutulan Biyoloji dersi programında ise öğrenim düzeyi göz önünde bulundurularak okulun amaçları da dikkate alınarak Lise 3 űncü sınıflarda Evrim Teorisi'nin de içinde yer aldığı bağımsız bir bölüm bulunmaktadır. Bu konunun ÖSS' deki ağırlığı dikkate alındığında programda daha çok yer verildiği ortaya çıkmaktadır.

3. Gerek ilköğretim gerekse ortaöğretim seviyesindeki ders programları ya doğrudan üniversitelerdeki ilgili akademisyenler ya da akademisyenlerin katkılarıyla oluşturulan bakanlık bünyesindeki komisyonlar tarafından hazırlanmaktadır. Hazırlanan ders kitaplarında programdaki sınırlılıkların dışında bilgilerin verilmesi veya programda belirtildiği halde ders kitabında bunların yer almaması mümkün değildir; zira ders kitaplarının dayanağı öğretim programlarıdır. Bu nedenle Evrim Teorisi'nin bilimsel yönlerinin kapsamlı olarak ele alınmadığı iddiası doğru değildir.

4. Ülkeler, vatandaşlarının kültür ve yaşayışlarına uygun olarak bilimsel veriler altında öğretim programlarını geliştirerek uygular. Toplumumuz inanç ve kültür değerleri ortak olan insanlardan meydana gelmiştir. Yıllardır tek taraflı okutulan Evrim Teorisi karşısında gelişmiş ülkeler bilim adamlarının çalışmaları neticesinde Evrim Teorisi'ne karşı Yaratılış Görüşü'ne benzer teoriyi ortaya atarak ders programlarında bu konulara yer vermiştir. Ülkemizde de 1985 yılından itibaren lise Biyoloji konularına bu kaynaklardan esinlenerek Yaratılış Görüşü girmiştir.

5. Laiklik tek taraflı bir eğitimi öngörmediğine göre Türk eğitim sisteminde Anayasa gereği ilköğretim ve ortaöğretim kademesinde zorunlu olan Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi derslerinde insanın yaratılışına yönelik bilgilerin yer almasına paralel olarak, biyoloji dersindeki hayatın başlangıcı ile ilgili bölümde böyle bir paragrafın bulunması laiklik ilkesini çiğnemek anlamına gelmemektedir.

6. Yukarıda da ifade edildiği gibi gerek Fen Bilgisi, Fen ve Teknoloji ile Biyoloji derslerinde Evrim Teorisi ile ilgili anlatım ve açıklamalara ilişkin program değiştirilmeden önce ve sonra muhtevada eksiltme veya değiştirme yönünde herhangi bir çalışma yapılmamış;

her dönemin program anlayışı doğrultusunda gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Ders kitaplarında Evrim Teorisi'nin işlenişi ve biçiminde, evrimin temelsiz ve dayanaksız olduğuna dair ifadelere yer verilmediğinden dava dilekçesindeki iddianın da hukuki bir dayanağı bulunmamaktadır.

Esasen Evrim Teorisi günümüze kadar ispat edilememiş bir teoridir. Henüz kesin bilgi olarak kabul edilmemektedir. Ancak hayatın oluşumu ile ilgili önemli bir teori ve iddia olduğu için ders kitaplarında yer almıştır. Bu meyanda başka görüş ve teorilere de yer vermek lazımdır. Bu konuda inceleme yapan, kitap hazırlayan yazarların bir görüşü verilip öbür görüşleri vermemeleri ilmi mantığa uymaz. Herhangi bir görüşü benimseyebilirsiniz, ancak bir görüşü benimsemek öbür görüşleri hiç dikkate almamayı gerektirmez. Kaldı ki ilmi inceleme ve araştırmalar halen devam etmektedir. Çok daha değişik bilgi ve belgelere dayalı olarak görüş ve teoriler ortaya çıkabilir. Teori halen ispatı yapılamamış görüşlerdir. Bu açıdan baktığımızda sadece bir teoriden bahsedip diğerlerini hiç nazara almamaya hakkımız yoktur.

Sonuç olarak; yukarıdaki kanun metinlerinde de belirtildiği üzere ilköğretim kurumlarında mevcut programlarla öğrencileri seviyelerine uygun, detaya girmeden genel anlamda bilimsel gelişmelerden haberdar etmek; ortaöğretim kurumlarında ise, ilköğretimde ulaştıkları bilgi düzeyinin geliştirilmesine yönelik daha kapsamlı bilgi verilmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca ülkenin kültürel değerleri ve yaşantısı doğrultusunda diğer derslerle kazandırılan bilgilere paralellik sağlanması açısından gerek Fen Bilgisi, Fen ve Teknoloji gerekse Biyoloji derslerinde hayatın başlangıcı ile ilgili ünite ve konularda Evrim Teorisi'nin verilmesinin literatürlerde yer alan şekline uygun olduğu, diğer ülkelerdeki emsali kurumlarda denk düzeyde verildiği görüldüğünden, dava dilekçesinde ileri sürülen iddialar yasal ve hukuki dayanaktan yoksun olup davanın reddi gerekmektedir.

SONUÇ VE İSTEM : Yukarıda arz ve izah edilen ve Mahkemenizce de res'en göz önüne alınacak sebeplerden dolayı davanın reddine, yargılama giderlerinin davacı üzerinde bırakılmasına karar verilmesini arz ve talep ederiz.

Hamit İNAN

Bakan a.

Hukuk Müşaviri